

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

STEVILKA 5.

JOLIET, ILLINOIS, 11. DECEMBRA 1917.

LETNIK XXVII.

Združene Države in Avstrija so zdaj v vojsknem stanju.

Kongres rešil vojni sklep v nekaj urah. Resolucija po kratki razpravi v obeh zbornicah sprejeta in po predsedniku podpisana. Samo newyorški socialisti poslanci proti. La Follette ni glasoval.

Halifax v razvalinah. Nad 4,000 mrtvih. Vsled eksplozije na ladji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Z. D. in Avstrija zdaj v vojni.

Washington, D. C., 7. dec. — Kongres je z dejansko enodušnim glasovanjem napovedal vojno Avstro-Ogrski danes in predsednik Wilson je podpisal vojno napoved kmalu po 5. uricoj.

Napoved sovražnosti je bila povod za genijivo demonstracijo edinstvi namena in domoljubne vdanosti do skupnosti vsej deželi.

Samo en glas je bil oddan, en glas dvignjen proti resoluciji, glas Meyer Londona, newyorškega socialista.

V priči resoluciji je bilo odanih v poslanski zbornici 365 glasov in priznani so bili v zapisnikih dejansko vsi odsotniki za vojno napoved.

La Follette odsoten.

V senatu je bila resolucija sprejeta z glasi 74 proti 0. Senator La Follette ni bil v senatski zbornici, ko se je vrnil glasovanje, in je izjavil pozneje, da bi bil glasoval za resolucijo, če bi bila popravljena, kakor je hotel predlagati, sicer bi bil glasoval proti isti.

Taka opozicija, kakor je bila v obeh zbornicah zoper napoved vojne proti Nemčiji v aprilu t. l., je izginila med vmesnici meseci. Od petih preživelih senatorjev, ki so glasovali proti nemški vojni napovedi, so Gronna, Norris, Vardaman in Hardwick podpirali avstrijsko resolucijo. La Follette je bil peti senator. Lane iz Oregonia, ki je glasoval proti nemški vojni napovedi, je mrtev.

Britten za resolucijo.

Od petdesetih nasprotnikov nemške vojne napovedi poslanski zbornici je ostal samo London. Repräsentant Britten iz Chicaga, ki je glasoval proti vojni z Nemčijo, je glasoval za vojno danes. Illinoiski reprezentant Mason, ki je zbolel pred glasovanjem, je za napoved vojne proti Avstriji, kakor je naznani reprezentant Madden.

Miss Rankin iz Montane, ki je glasovala proti vojni z Nemčijo pod prisilom, ginenosti, ki je napravila prigode dramatičen, je oddala svoj glas za avstrijsko resolucijo. Bas pred klicanjem imen je bila spoznana in sto-

prišla v ospredje, je pojasnila svojo izprenemblo zadržanja.

Miss Rankin pojasnjuje.

"Jaz še mislim, da je vojna neumen in ničesar poskusni način za poravnava mednarodnih težav," je rekla. "Jaz mislim, da se vojni lahko izogne in se bo izognilo, če bodo ljudstvo, moški in ženske v Ameriki in v Nemčiji, imelo nadzirajoč glas v svoji vladi. Danes nadzirajo svet posebni privilegirani interesi.

"Ko so Združene Države napovedale vojno Nemčiji, so dejansko napovedale vojno zaveznikom Nemčije. Glasovanje, ki je zdaj pred nami, ni o vojni napovedi. Če bi bilo, bi jaz glasovala proti. To je samo glasovanje o načinu v zasedovanju vojne že napovedane. Glasovala bom za to, kakor sem glasovala za denar in vojake."

Niti v poslanski zbornici, niti v senatu ni bilo predlagano, vsteti Bolgarijo in Turcijo v resolucijo.

Resolucija.

Vojna resolucija se glasi takole: "Z ozirom na dejstvo, da je cesarska in kraljevska avstro-ogrska vlada izvršila ponovna vojna dejanja proti vladu in ljudstvu Združenih Držav ameriških, zato bodi

"Sklenjeno po senatu in zbornici reprezentantov Združenih Držav ameriških v kongresu zbranih, da je s tem proglašeno vojno stanje obstoječe med Združenimi Državami ameriškimi ter cesarsko in kraljevska avstro-oogrsko vlado, in da predsednik budi in je s tem pooblaščen in napoten, rabiti vso pomorsko in vojaško bojno moč Združenih Držav in vladne pripomočke za vojskovanje proti cesarski in kraljevski avstro-oogrski vladi; in da se borba uspešno dokonča, so vsi deželni pripomočki s tem zajamčeni po kongresu Združenih Držav."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Halifax v razvalinah.

Halifax, N. S., 6. dec. — Od 800 do 1,000 oseb je bilo usmrčenih, po skrbnih nocojnih cenzivah, ko se je francoska muničijska ladja "Mont Blanc" razpletela v luki Halifax, ko je trčila skup z belgijskim pomočnim parnikom "Toma" ob 9. uri danes dopoldne. Na

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

tisoče oseb je bilo ranjenih in pričakovati je, da bodo mnoge izmed njih umrle.

Dejansko ves severni konec mesta je bil razdejan in škoda na lastnini bo znašala na milijone. Del mesta Dartmouth, onostran luke od Halifaxa, je bil tudi razdejan. Skoro vsa poslopja v tamošnji ladjevnikci so v razvalinah.

Pas razrušenja v Halifaxu samem se razteza od železniške postaje ob North streetu blizu Africville do Bedfordskega zaliva in pokriva ozemlje kakih dveh štirijaških milj v delu znamen kot Richmond. Poslopja, ki niso bila razdejana po sili strašnega razpoka, so bila razrušena po ognju, ki je sledil.

Velika poslopja razpadla.

Na tucate oseb je bilo ranjenih vsled razrušenja železniške postaje, Arena-drališča, vojaškega teleodvoda, cirkocijnike in nekega elevatorja. Vsa opravila so bila ustavljena. Obozorene straže vojakov in mornarjev patrolirajo mesto. Nobena pocrstna kara se ne premika in del Halifaxa je nocoj v temi. Vse bolnišnice in mnoge zasebne hiše so napolnjene z ranjenimi.

Škoda ob vodnem ospredju še ni mogoče preceniti.

Mnogi moški, tvoreči posadke ladij v luki, so bili usmrčeni in ranjeni. Na parniku "Pictou" je bilo baje triintideset od posadke dvainštiridesetih moš usmrčenih. Trupla mnogih pomorščakov so bila pobrana v luki. Rešilni oddelki, delajoči med razvalinami poslopja, odstranjujejo trupla mrtvencev.

Fosadki zapustili ladji.

Trčenje, ki je povzročilo prekone najhujšo nesrečo v zgodovini Kanade, se je prijetilo blizu pristanskega nasipa 8 v morski ožini, drčeči iz luke v Bedfordski zatok. Muničijska ladja je bila na vožnji iz New Yorka v Bedfordski zatok, ko je pomočna ladja "Ioma", vozeča na široko morje, trčila ob njej.

Ladja "Mont Blanc" je bila predrt v bok skoro do podpaluba. Druga ladja, ki je bila le malo poškodovana, se je umeknila v stran, ko so buhnili plameni iz muničijske ladje in jo je posadka zapustila.

Kapitan ladje "Mont Blanc" je tudi velej svoji posadki v čolne, ko je videl,

da je eksplozija neizogibna. Mornarji

so varno dospeli na brezino pred strašnim razpokom, sedemnajst minut po-

neje, ki je njih ladjo raznesel v kose in razrušil velik del mesta.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Blizzard ovira reševanje.

Halifax, N. S., 7. dec. — Člani hal-

faški ga meščanskega odbora so nocoj, po pregledu površine, opustošene vsled včerajšnje muničijske eksplozije, zmanjšali svoje cene ite izgub na prejkonc 1,500 mrtvev in približno 2,000 ranjenih. Po prejšnjih cenzivah je bilo število mrtvih 2,000 in ranjenih 3,000.

Hud snežni vihar, ki se je začel davi s svim, se je razvil v besneč blizzard nocoj in je prisilil reševalce, da so prestali s preiskovanjem poltretje mije opustošene površje. Sneg je davai pogasi požare, ki so se divljavali v tem delu, in je odstranil vso nevarnost, da se razširijo v preostalo mesto.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

4,000 mrtvih.

Halifax, N. S., 8. dec. — Štiritoisoč oseb je bilo usmrčenih v požaru in razrušenju poslopja vsled eksplozije na muničijski ladji v luki v četrtek, kakor so nocoj precenili uradniki.

Lastninska izguba, razno precenjena, je od \$20,000,000 do \$50,000,000 prekone bliže manjši številki.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Ameriški rušivec torpediran.

Washington, D. C., 8. dec. — Poročnik poveljnik David Worth Bagley in poročnik Norman Scott sta bila med preživelci, rešenimi po potopu ameriške rušivice "Jacob Jones" po nemškem podmorskem colnu v vojnem pasu v četrtek zvečer.

Pomorski department je bil tako obveščen pozno nocoj po podadmiralu Simsu, poveljniku.

Ta dva častnika, dva druga častnika in dva mornarja so bili imenovani v admiralovi brzovajki kot preživelci po leg 37 urej naznanjenih reševanj. Toj ostane en redovni častnik in 63 mornarjev med pogrešanicami.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Nov upor na Ruskem.

London, 9. dec. — Proglas na ruski narod je izdala ruska vlada, naznanačo, da "sta Kaledin in Kornilov, podpirana po imperialistih in ustavnih demokratih, začela upor in napovedala vojno v Donskem okrožju proti ljudstvu in revolucioni".

Ladja "Mont Blanc" je bila predrt v bok skoro do podpaluba. Druga ladja, ki je bila le malo poškodovana, se je umeknila v stran, ko so buhnili plameni iz muničijske ladje in jo je posadka zapustila.

Kapitan ladje "Mont Blanc" je tudi velej svoji posadki v čolne, ko je videl,

da je eksplozija neizogibna. Mornarji

so varno dospeli na brezino pred strašnim razpokom, sedemnajst minut po-

neje, ki je njih ladjo raznesel v kose in razrušil velik del mesta.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

Berlin, prek Londona, 6. dec. — Vojni urad je naznani danes popoldne, da je bilo 11,000 Italijanov ujetih in 60 topov uplenjenih v obnovljenem avstro-oogrskem pogonu v Italiji.

"Postojanje v Melettskih gorah so bile naskočene in močne postojanke tamkaj obdržane," pravi naznani.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Pošiljajo svežih čet.

Washington, D. C., 6. dec. — Sveži avstro-nemške divizije s francosko v fronte so se počutile v obnovljenem avstro-oogrskem pogonu v Italiji.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Pošiljajo svežih čet.

Washington, D. C., 6. dec. — Sveži

avstro-nemške divizije s francosko v fronte so se počutile v obnovljenem avstro-oogrskem pogonu v Italiji.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

True translation filed with the post-

master at Joliet, Ill., on December 11, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

11,000 Lahov ujetih.

True translation filed with the post-

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.
lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembih bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 10. dec. — Amerika je napovedala Avstriji vojno. Po tej vojni napovedi so postali avstro-ugrski podaniki v Združenih Državah tujci sovražniki. To pomeni, da veljajo zanje vse določbe in omejitve, ki so bile v veljavi že nekaj mesecev glede podanikov Nemčije. Ne bodo se smeli gibati v prepovedanih pasih in ne bodo smeli stanovati v prepovedanem ozemlju. Vsi osumljenici kake zarote ali ščuvanja proti Združenim Državam bodo prijeti in internirani, ali celo zaprti v državnih in zavezničnih kazniličah. Zavezna vlada pa je po pravosodnem departmantu že naznana, da boše delati gotove razlike med slovenskimi in drugimi podaniki Avstro-Ogrske, med tistimi, ki sočuvstvujejo s Habsburžani in Hohenzollernci ter tistimi, ki so za osvoboditev svojih so-rojakov v starri domovini izpod nemškega jarma. Pazi, rojaki, kaj govorite in s kom simpatizirate v teh resnih časih. Stric Sam je mogoč mož, ki hoče dobro vsem avstrijskim podanikom slovenskega rodu. Zato bodite Stricu Samu hvalčeni in pomagajte mu vsak po svoje, da izvršijo vyzvišeno nalogu in osvobodi avstrijske Slovane nemške sužnosti. Bodite mirni, previdni in premišljeni, in vse bo dobro. Pamet!

Sv. Miklavž nam je prinesel zimo. Na predvečer sv. Miklavža je zelo snežiti, v petek je pritisnil mraz, in se danes imamo sneg in mraz. Živo srebro je padlo pod ničlo že v soboto in ni poskočilo do danes. Pravijo, da je kazal topomer včeraj do 10 stopinj pod ničlo. — Lepo vreme smo imeli ves mesec november. Ali sedaj je pa del prvi sneg in nastopil prvi zimski mraz, in prirodo je prezelo zimsko spanje. Pravijo, da bo letošnja zima prav ostra in mrzla. Ta vest ni razveseliva za nikogar, zlasti ne za uboge delavskie sloje. Saj jih že itak stiska draginja. Živila so komaj dosežna. Odkod naj se vzame še denar za premog? Ali vse javkanje ne pomaga prav nič. Je pač treba potrpeti in se vključiti držati na sneh, to je še vedno najboljše zdravilo.

— Iz bolnišnice sv. Jožeta, Dr. Ivčičevnam poroča: Frank Planinšek, 704 N. Ottawa street, ki je bil operiran na vnetem slepiču, se počuti prav dobro.

— Mrs. Plut, 500 N. Bluff street, je bila operirana na bezgavkah. — Steve Klobučar, 203 Ruby street, je srečno prestat vročinsko bolezen.

— Jugoslovanski shod. Včeraj po-poldne je bila v Sternovi dvorani lepa

demonstracija jugoslovanske misli. Zbrani so bili Sloveni, Hrvati in Srbi v natlačeno napoljeni dvorani, da po-kazejo svojo jugoslovansko edinstvo. Govoril je dr. Ljubo Leontič, jugoslovanski organizator, ki deluje po Ameriki, o svetovni vojni in našem položaju, o vprašanju, kdo bodi gospodar jugoslovanskega ozemlja in Jadran-skega morja. Govoril je logično in prepravičevalno, da je že burno ploskanje. Pred njim je imel lep nagovor znani odvetnik Lennon, in za njim je govoril srbski častnik Perunović, ki je tudi sviral na javor-guse in zapel nekaj tužnih srbskih narodnih pesmi. Nastopalo je tudi Hrv. pjevačko društvo "Velebit". Prisoten je bil tudi dr. Biankini iz Chicaga z drugimi odličnimi zastopniki divne ideje za jugoslovansko ujedinjenje. Radi bi poročali več o vsem tem, pa ne utegnemo. Samo to še pristavljamo, da je bilo navdušenje velikansko.

— Joseph Šuklje, pred več tedni prijet kot "slacker", je napravil — kakor poroča "Joliet Sunday Herald-News" z dne 9. t. m. — kako slab vti pred vojnem sodiščem v Campu Dodge, Ia, ko se je zagovarjal pred njim, kakor naznanjata Homer B. Grommon, načelnik nabornega odbora za drugi distrikter okraja Will, in patrolman John Maxwell, ki sta se pravkar vrnila iz Des Moinesa, Iowa. Ta dva sta bila kot priči pred vojaškim sodiščem in pravita, da še ni bilo končno odločeno v slučaju, a da smatrata za gotovo, da bo Jos. Šuklje obsojen v dolgoleten zapor v Fort Leavenworthu. Šuklje baje še bolj kljuboval od začetka in pravita, da noči nositi orožja za Združene Države v sedanji vojni, češ, ker bi se potem moral bojevati proti svojim sorodnikom.

— Referendum-glasovanje se je vršilo v Joliju v soboto o četrtih vprašanjih javne važnosti zlasti za davkopalcevce. Četvere predlogi so imeli volvici odločiti z "da" ali "ne", in sicer: Prvi, o povečanju splošnega davka od 1.2 odstotka na 2 odstotka v svrhu, da se povisajo plače mestnim uslužbencem in pokrijejo drugi potreben stroški; drugič, ali naj se takozvani "city hall lot" proda ali ne; tretjič, ali naj se razpiše takozvani "three mill tax" za podporo parkov, in četrtič, ali naj se odobri odredba o kolesnem davku (wheel tax ordinance). Vsi referendumi o teh četrtih javnih vprašanjih so bili pri sobotni volitvi porazeni z večino glasov v razmerju 4:1. Glasov je bilo oddanih samost. 1,983, in to baje vsled mraza, ki je v soboto držal volivce doma za pečjo.

— Plesna veselica. Društvo sv. Janezove Št. 108 K. S. K. J. priredi na Silvestrov večer, to je, v ponedeljek 31. decembra v stari šoli sv. Jožefa, si jasno plesno veselicu. Vstopnice po 25c so že na prodaj.

— Koncert. Hrvatsko pjevačko društvo "Velebit" priredi dne 30. dec. t. l. v Sternovi dvorani veliki koncert, in sicer ob 2. uri pop. in 7. uri 30 minut zvečer. Vstopnice po 25c.

— Vseh 13 kaznjencev, ki so utekli iz joletske državne kaznilnice opolnoči od predzadnje nedelje na ponedeljek, so ujeli do zadnje srede, izvzemši enega, črnca Reuben de Floor, ki je bil obsojen v dosmrten zapor v kaznilnici zaradi nekega umora, ki ga je izvršil v okraju Cook. Nahaja se baje v nekem opuščenem rudniku bližu Carbon Hilla, kjer ga zasedujejo. Stiri ubežnike so ulovili v torek zvezcer in v sredo zjutraj. Dva, Frank Miller in Mile Mandich, eden razbojnik in drugi morilec, sta bila ulovljena v kraju Seneca, ko sta prišla iz svojega skrivališča na nekem kuromenem polju v vas po živež. Okoli 2. ure v sredo zarana sta bila ujeta ropar William Gills in morilec Michael Geary po krudu petdesetih zasledovalcev v skedenju neke farme tri milje vzhodno od vasi Seneca. Upirala se nista, ker sta bila lačna in trudna. Več poročati o teh rokovnjacih ni vredno.

— Ob prilikli ženitovanju, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglašite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet.

— Ironwood, Mich., 3. dec.—Veselega Vam ne morem nič napisati, g. urednik. To pa le zato, ker sem za ta teden bolniška postrežnica, in to svojim otrokom. Kar črez noč se tako lepo odebela, da imajo lepo debel podbradek. Pa to boli. Pravijo: "O mama, face me boli, pa fine." No, tako je. In to so gute, ali ne?

Na Zahvalni dan se je spet zgodila nesreča na Ch. N. Western Railroad krešči. Mr. in Mrs. John Williamson z družino sta se vozila okoli 6. ure domov iz North Pabst Location in radi teme in nekoliko megle ni videl prihajajočega vlaka. Vlak je butil v sani in tako je strel možu in ženi noge, en otrok je zbolel od straha, trije so bili vrženi iz sani v jarek, konja je vleklo kakili 150—200 trevljev daleč, seveda je poginil. Ranjence so odpeljali z vlakom na Wakefield v bolnič.

— Iz bolnišnice sv. Jožeta, Dr. Ivčičevnam poroča: Frank Planinšek, 704 N. Ottawa street, ki je bil operiran na vnetem slepiču, se počuti prav dobro. — Mrs. Plut, 500 N. Bluff street, je bila operirana na bezgavkah. — Steve Klobučar, 203 Ruby street, je srečno prestat vročinsko bolezen.

— Jugoslovanski shod. Včeraj po-poldne je bila v Sternovi dvorani lepa

Usmrčen ni bil ničče, to je sreča v ne-sreči.

Tukaj nam vedno trobijo, da moramo "šparati" belo moko in jesti koruzno, toda koruzna moka ni dobra, mišlim, da je z milom pomešana. Pravi naša deca: "Ti žganci niso dobri, ker skrbujejo po grlu, prej so bili pa dobri." 10 funtov stane 70 centov, skoro dražja od beli moke. Tak pesek si naj je gospoda sama, hudir, saj nismo kokosi, da bi nas s peskami krmili. (Op. ur. Kdo je krv takih neprilik? Naša vlada gotovo ne, nego gotovi veliki ali malii trgovci, ki ciganijo ljudstvo. Le potrite! Zavezna vlada bo gotovo poskrbela, da se takim pijavkam stopi na prste.) Ženske pa opominjam, naj ne rabijo za pod ribati mila, nego naj vsaka dene par zlic pepela v vrčo vodo in spari pepel. To je veliko boljše za pod ribati in ne stane nič. Vaš trud je poplačan s tem, da ne rabite plačati mila, ki stane kos 7 centov. Katera ni preveč gospodka, bo to storila in bo še vesela, da ji so deške lepe in bele.

V nedeljo sem bila pri Mr. M. Mayrinu, zast. Am. Sl. Sla sem pogledat, kako se kaj imajo stara mati Mayrina.

Ženska je stara 64 let in še do-

broti čvrsti pred par leti, jo je bolez-

nudo stisnila to leto. Ali vseeno komaj čakajo Am. Sl. in so mu zvesta prijateljica, čitateljka. Tam so mi po-vedali, koliko potov so imeli za umrili Geo. Stajdoharjem. Oliver Comp.

Taki si dajo plačati, bogda je prilika.

Krsta je stala \$125.00, cvetlice po \$10

ali nekaj črez. Naša društvo bi ga bi-

lo pokopalno in je bilo že vse gotovo,

samo jamo še izkopati, pa bi bil tukaj pokopan. Ali ko je prišla bratovska

odravnika, so bili pokopani v Kansas City. Umrl je imel pri Mayrinu \$60 ali \$65 gotovine, in so do-

bili od brata grdo in nesramno terja-

tev. Mayrini so pošteni ljudje, oni ne

bodo zatajili ni enega centa od Vaš-

gevra, se ne treba nič batiti, nego jin-

trud poplačati za njihovo delo. Mr.

Mayrin je tudi umrlega tutor ali varuh

in je vložil tožbo v prid sorodnikom

umrlega. Umrlega nevesta iz Kan-

sasa je pisala zelo ganljivo pismo in je

povalila krsto in cvetlice; pismo je

pisano v angleškem jeziku, toda jaz

tudi vem angleški, saj sem vendar v

Ironwoodu, kjer govorimo angleščino

kakor Kočevljani, in če imamo

pa kaj milwaške yode v glavi, te-

tedaj smo pa pravi Angleži. Le koraj-

! Mrs. Mayrin je Slovenkinja, tukaj

v Ironwoodu rojena, ali noče z našimi

ljudmi govoriti ko svoj materin jezik

in pa po naše — he, to tako fajn go-

vori, kakor bi prišla kje od Poljan.

Ona se "špota" nam "Angležem", pa

ki sramišča!

Smrt v ujetništvu.

Umrl je na bolezni tifus kot vojni

ujetnik v Taškentu in Aziji Vincenc

Kosovel iz Oseka. Pred vojno je bil

cerkevnik pri cerkvi sv. Martina v O-

seknu. Ob splošni mobilizaciji je mo-

ral tudi on obleči vojaško sukno ter

je bil poslan k topničarjem v trdnjava

Przemysl. Po padcu te trdnjave je bil

tudi on zajet in odposlan v ujetništvo

v Rusijo. Domačim je pošiljal ve-

krat pozdrave iz ujetništva, a zadnje

čase so pa popolnoma prenehali.

Sedaj pa piše tovaris njegovih soprog, ki

biva kot begunka v Stari Cerkvi pri

Kočevju, da je umrl meseca marca na

bolezni tifus. Bil je blag mož, skrben

in varčen gospodar. Pač hud udarec

osirotni družini!

Oglasil se je.

Po 26 mesecih se je zopet oglasil iz

ruskega ujetništva Boštjan Kenda iz

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
 Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERICHE, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pensylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljajo na 1. porotnika.

Zadnja kmečka vojska.

■ ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1573. ■

Spisal Avgust Šenoa. — Iz hrvaščine poslovenil L. J.

(Dalje.)

spodoma in tudi gospoj Heleni. Tahi premeri prisilec prezirno od nog do glave in reče porogljivo:

"Kaj je zopet, domine Grdak? Kje vas boli? Nekako kislo gledate. Vem, da bom zopet čul kako uradno pridigo."

"Goveriti moram z vami o resnih poslih, magnifice domine, in to po narociu kraljeve kancelije."

"Goverite svobodino," reče Tahi, iz-

zadnjem za 10 let, da bo v zadovoljnost.

"Grdak?" zavpije Tahi ljuto, "kaj hoče ta stenica zopet od mene? Da mi pokvari obed! Naj le pride, boš vsaj videl, prijatelj podban, s kako vrsto ljudi moram deliti tu gospodstvo."

V sobo stopi Grdak, pokloni se go-

praznivši čašo, "glejte, tu je samo moja žena in moj pobratim podban."

"Da, da, govorite!" zamrma Forčič. "Oprostite, da vas motim, magnifice, a že štirikrat sem hotel priti pred vas. Vsakikrat ste se izognili snidenju, a jaz prihajam v kraljevi službi."

"Da, čujemo," zamrma Tahi in pomeri zopet upravitelja, ki je stal pred njim.

"Znano vam je," prične Grdak mirno, "čemti sem poslan semkaj, ker ste prejeli pismo od kraljeve milosti še o-koli Božiča. Da upravljam namreč v imenu državnih blagajne polovico vsega imeta, dokler se ne konča pravda, z gospo Uršulo Heningovo. No, oprostite, vi ali morebiti vaše sluge so pozabili na to kraljevo pismo, in da vi takoj niste edini gospodar."

"Dalje, dalje!" se zareži Tahi, dôčim se je Forčič stisnil v kot in izpod oči gledal državnega upravitelja.

"Zemlja ni samo vaša, ampak za sedaj tudi kraljeva, kmjetje niso samo vaši sužnji, ampak tudi kraljevi podniki. Prisel sem pred nekoliko meseci, a vi nočete še vedno izročiti polovice, niti sestaviti popisa imeta. Zatekel sem se k vašemu oskrbniku Juriju, da poizvem, kako stope dohodki, a plemenitava gospa Helena mu je zabranila, da bi mi črnihil le besedido."

"Da," zavpije Helena.

"In prav ste storili, gospa," pokima Tahi, "a naprej!"

"Mesto, da mi izročite polovico gradu, ste stisnili mene in moje ljudi v dve mali sobici pred gradom."

"Jaz imam, amice, veliki družino, grad je pa majhen," se nasmeja Tahi.

"Jaz za svojo osebo bi vse to prenesel," povzame zopet Grdak, "a ne morem zamolati, kar se tu godi. Za časa svojega bivanja tukaj sem slišal in videl dosta strahote. Ne vprašujem po preteklosti, po Štefanu, po Ivanu Sabovem, radi tega se boste zagovarjali pred Bogom, ali zgrajam se na tem, kar sem videl na svoje oči. Vi ste magnifice, vpeljali tukaj proti postavi sedem novih davkov."

"Ste li končali? Da. Vrag vam je dal jezičnost, da niti kača ne sika bolje. Da niste kraljevi častnik, bi vas dal obesiti, kakor bom vsakega kmeta, ki mi le kaj zine. A sedaj vam velim, da se zovem jaz Franjo plemeniti Tahi, vrhovni konjar, cesarski komornik, gospod na Susetu in Stubici, baron Stettenberški, glavar kanižki in velikaš — a kako se zovete vi, revček?"

"Ne zovem se, hvala Bogu, Tahi."

"Vi iščete prepira, amice Grdak?"

"Pravice."

"Pazite, da vam ne polomi pravica reber, ako boste togotili možake."

sti oskrbniku Ivanu Loliču. Niste-li do kože oropali Mateja Beliniča izpod Suseda, da hodi siromak z beraško palico do vasi do vasi? Niste-li ugrabili vsega imeta do zadnje mrvice kmetom Vojvodi, Mateju Majdiču, Ivanu Čačkoviču iz Brdovca, Petru Bederliču iz Otoka in Martini Filipiču, tako, da lažijo po svetu brez strehe in zavetja, gladni, bosi in revni?"

"Da, jaz vam velim: Poberi se, slivar!" "Dobro," reče Grdak odhalajoč, "pomnite, da ste razzalili plemiča. Baron Stettenberški bo odgovoril bolj pokorno kraljevemu komisarju."

"Ta je skočil vragu iz torbe," reče Forčič, ki je odšel Grdak iz sobe.

"Ne boj se, Ivan," se nasmeje s krohotom Tahi, bled od totege, "ta jace se bo nabodel še na moj roženj."

Gospo Helenu je kuhalo vročina, komaj se je pripazila do svoje spalnice. Ko je pomagal Tahi na dvorišču svojemu pjanemu gostu na konja, je reklo:

"Moja gospa Helena, amice, se suši kakor starci vrba, in svetniki ji rojejo po glavi kakor muhe. Počasi gine, in Bog ve ..." a ne dokonča stavka, kar prileti v tem trenutku na konju debelo, napihnjeno človeče kratkih nog in končastega nosu — oskrbnik Ivan Lolič.

"Vaša milost, prinašam važno pismo za vas. Dobil sem ga v Zagrebu od vodne banice, kamor je došlo."

Tahi razpečati pismo, Forčič se sklopil radovedno z glavo.

"Od Batorja," zamrma Tahi citajoč.

"Kdo je ban?" vpraša Forčič.

"Vraga!" zadriži Tahi, "mesto enega bana imamo dva."

"Kdo pa sta ta dva?" vpraša podban.

"Duhovnik Jurij Draškovič in vojak Franjo Frankopan Slunjski sta naša bana. Tristo vragov! Naši kandidatje so propadli."

"A tudi njihovi," konča podban.

"Hvala Bogu," reče Tahi, "tretji se smeje."

"Za katero stranko se bo zavezal?"

"Za tisto, ki ga prej pridobi. Draškovič je moder, gladek in sladek. A pogodil ga bom. Slavohlepen, častilokomen je. Tu ga primem, pa je naš Franjo Slunjski bije samo Turke in se presneto malo briga za politiko. Jutri grem v Zagreb, da se poklonim Draškoviču. Z Bogom!"

Težko oddirja podban navzdol po bregu, a Tahi zakliče za njim:

"Stoj, brat! Lolič naj te spremi v Zagreb, da se ne izgubiš med potom. Si me li čul, Lolič? Jutri lahko vzameš Zukaličev mlin na Krapini. Si me razumeš?"

"Da. Lahko noč vaša milost," reče debeluhar in jo ubere za majaočim se podbanom, ki je zrl opotekajoč se v zahajajoče solnce.

Gospod Tahi se vrne v grad in poteka na vrata oskrbnikovega stanovanja, nedaleč od vhoda. Vstopi. Sredi sobe je stala mlada, črnočrna žena, majhnega nosu, debelih ust in polnih

"Jaz vam govorim v imenu kraljeve kancelije."

"A jaz vam velim: Poberi se, slivar!"

"Dobro," reče Grdak odhalajoč, "pomnite, da ste razzalili plemiča. Baron Stettenberški bo odgovoril bolj pokorno kraljevemu komisarju."

"Ta je skočil vragu iz torbe," reče Forčič, ki je odšel Grdak iz sobe.

"Ne boj se, Ivan," se nasmeje s krohotom Tahi, bled od totege, "ta jace se bo nabodel še na moj roženj."

Gospo Helenu je kuhalo vročina, komaj se je pripazila do svoje spalnice. Ko je pomagal Tahi na dvorišču svojemu pjanemu gostu na konja, je reklo:

"Moja gospa Helena, amice, se suši kakor starci vrba, in svetniki ji rojejo po glavi kakor muhe. Počasi gine, in Bog ve ..." a ne dokonča stavka, kar prileti v tem trenutku na konju debelo, napihnjeno človeče kratkih nog in končastega nosu — oskrbnik Ivan Lolič.

"Vaša milost, prinašam važno pismo za vas. Dobil sem ga v Zagrebu od vodne banice, kamor je došlo."

Tahi razpečati pismo, Forčič se sklopil radovedno z glavo.

"Od Batorja," zamrma Tahi citajoč.

"Kdo je ban?" vpraša Forčič.

"Vraga!" zadriži Tahi, "mesto enega bana imamo dva."

"Kdo pa sta ta dva?" vpraša podban.

"Duhovnik Jurij Draškovič in vojak Franjo Frankopan Slunjski."

"Je to istina?" vpraša Ambrož, "moj Stepkov prihaja iz Zagreba vsak dan z drugim banom. Velike se je gorovilo o Matiju Kegleviču."

"Živa resica," odvrne Konjski, "po-vedal mi je to gospod škop, moj znaneč in sicer včeraj, a jaz sem pohitel s svojo ženo semkaj, da vam povem to novico."

(Dalje prih.)

prs. Podprla se je z rokama ob bok, najžela goste obrvi, pomekala z enim očesom in se pričela smejeti.

"Kaj lepo ste odpravili mojega bestastega Loliča. Videla sem vse skozi noge starca.

"Pa on vendar nicesar ne slut, dušica?" vpraša Tahi.

"Bedak bo kaj slutil!" se zakrohoti žena in si pokrije na videz sramežljivo z rokama obraz.

"Mislim, da ve vse. Toda, dajajte mu cekine v mlinc, pa ne bo vpraševal; če mu žena molí rožni venec. Ampak vaša gospa Helena?"

vpraša Loličevka in pogleda izpod oči norega starca.

"Ta spi ali pa moli," odvrne Tahi.

"No, dobro!" se nasmeje Loličevka, "naj pa moli."

In pri teh besedah se Loličevka hubodno nasmeje. —

XVII.

Gospod Ambrož Gregorianec je se del mizo v stoplu mokriškega gradu, kamor je bil prišel zgodaj spomladi leta 1567. za dolgo časa na obisk.

Ne zavoljo zahabe v veselic, ampak ravno zaradi svoje v susjedskih pravde. Ko je čul o zločinu Tahovih, si je hotel yse ob blizu ogledati in slišati vse od očividca. Nagnil se je bil nad debelo knjige, na katero mu je padala dolga brada, a oči so mu brzo podile po črno tiskanih besedah.

Bell si je glavo ter študiral slavonsko in ogrsko dedinsko pravo, ker je po tem našlač povpraševala kraljeva sodnika.

Ravno je prijel za papir, da bi si zabeležil nekoliko besed, kar stopi v sobo Mihajlo Konjski, običlen v potno obliko. Starec vzdigne glavo, poda pršlecu obe roki in vzklikne:

"Da mi zdrav, dragi moj prijatelj! S kako srčno novico prihajate na Mokrice?"

"Bog vas živi, domine Ambrož," reče Konjski. "Ne vem, je li moja novica srčna ali nesrčna, toda vsekakor važna."

"Da jo slišim," odvrne Ambrož in sede zopet na stol.

"Dobili smo bana, ali bolje rečeno, imamo dva bana."

"Dva? Katera dva?" vpraša Ambrož živahnno.

"Škofa Draškoviča in kneza Franja Frankopana Slunjskega."

"Je to istina?" vpraša Ambrož, "moj Stepkov prihaja iz Zagreba vsak dan z drugim banom. Velike se je gorovilo o Matiju Kegleviču."

"Živa resica," odvrne Konjski, "po-vedal mi je to gospod škop, moj znaneč in sicer včeraj, a jaz sem pohitel s svojo ženo semkaj, da vam povem to novico."

(Dalje prih.)

V naši prodajalni je nekdo reklo: "Se samo 17 dni imamo do Božiča," kakor da mi tega sami ne bi vedeli.

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. * * Spisal H. Sienkiewicz.
Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Naposled pride Barbka, toda sama, resna in tožna. Stopi k mizi in se, zaslanjajoč svečo z roko, obrne h gospodu Makoveškemu.

"Stric, Kristini je nekoliko slab, torej ne pride. Prosi vas pa, stopite za trenutek k vratom, da vas utegne po-zdraviti."

Gospod Makoveški takoj vstane in odide, Barbka pa za njim.

Malega viteza obide otožnost in ne-jevola, zato reče:

"Tega res nisem mislil, da bi gospo-diene Kristine danes ne imel videti. Ali je res bolna?"

"Ej, zdrava je," odgovori gospa Ma-koveška, "toda sedaj ne zahaja med ljudi."

"Zakaj ne?"

"Ali ti ni Zagloba še ničesar povedal o njem sklep?"

"O kakšnem sklep, za rane božje?"

"V samostan pojde..."

Volodijevski pomežnik kakor človek, ki ni dobro slišal, nato vstane, pa sede novič in znoj mu pokrije čelo z debelimi kapljami. V sobi nastane glu-ho molčanje.

"Mihael!" se oglasi gospa stolnikova. On pa, zroč s kalnimi očmi zdaj njo, zdaj zopet Zaglobo, reče naposled s strašnim glasom:

"Kaj, ali res kletev visi nad meno?"

"Imej Boga v srcu!" zakriči Zagloba.

XVIII.

Iz tega klica sta Zagloba in gospa Makoveška zvedela sta tajnost malega viteza. Ko je vstal in hipoma zapustil sobo, sta nekaj časa zrla drug drugega kakor od strele zadeta; naposled pa je rekla gospa Makoveška:

"Za Boga! Pojdite, gospod, za njim, pomirite in potolažite ga; ako pa ne-čete, pojdem sama."

"Ne storite tega, gospa," odgovori Zagloba. "Ondi ni treba vas, nego Kristine. Ker pa to ni mogoče, je bolje, ako ga pustimo samega. Zakaj tolažba, ki ne pride o pravem času, spravi človeka le še v večji obup."

"Sedaj že vidim kakor na dlani, da se je zaljubil v Kristino. Glejte, gospod! Vedela sem, da jo ima rád, ker je rad zahajal v njeni družbi, toda da bi bil tolikan zaljubljen, to mi ni hodilo na misel."

"Bržkone ji dospel z gotovim name-nom, v katerem je videl svojo srečo, in sedaj je kakor od strele zadet."

"Ali zakaj ni nikomur kaj omenil o tem, ni meni, ni vam, ni sami Kristini? Nemara bi deklica ne bila napravila obljuke?"

"Čudna stvar je to," odgovori Za-globa. "Vendar je moj prijatelj ter za-upa moji glavi bolj nego svoji, ali vendar mi o tej ljubezni ni povedal ničesar, nego mi je nekoč dejal, da je to le prijateljstvo in nič več."

"Zmerom je bil skrivosten."

"Torej ga, gospa, stete ste mu sestra, še ne poznate. Sreča imata zmerom na jeziku. Nikdar še nisem srečal bolj odkritosrčnega človeka. Ali ste, gospa, prepričani, da s Kristino ni go-voril ničesar?"

"Mogočni Bog! Kristina lahko rav-na po svoji volji, zakaj moj mož, kot njen oskrbnik, ji je dejal: 'Sam do bo vrl človek in plemič — na imovino ti ni treba gledati.' Ako bi ji bil Mihael pred odhodom dejal, kaj ima na srcu, bi mu bila odgovorila 'da', ali 'ne', in vedel bi, česa se imata nadejati."

"Resnica je, da ga je to nepričakovano osupnilo."

"Sedaj je treba svetovati."

"Naj pa vzame Barbko!"

"Če ima pa ono rajš! Oh, ko bi mi bilo to kdaj prišlo v glavo!"

"Žal, da vam ni!"

"Kako naj bi bilo prišlo, ko ni prišlo niti vam, ki ste vendar Salomon?"

"A kako veste to?"

"Ker ste ji ponujali Kettlinga."

"Jaz! Bog mi je priča, da nisem ni-komur koga ponujal. Rekel sem, da je Kettling vrl plemič, kar je tudi res, toda snubitev prepričam ženskam. Gospa! Sedaj leži na moji glavi polovič ljudovlade. Kako naj utegnem misliti na kaj drugega nego na javne stvari? Pogostoma nimam ni toliko časa, da bi žlico jedi zanesel v usta."

"Svetuješ, gospod, sedaj, na usmilje-nost božjo! Saj čujem povod na-krog, da ni nikogar pametnejšega od vas."

"Ljudje brez prestanka govore o moji glavi. Smeli bi mi že dati mir. Kar se tiče sveta, sta dva: Ali naj Mihael vzame Barbko, ali pa naj Kristina izpremeni svoj namen. Saj namen še ni obvljuba!"

V tem se je vrnil Makoveški, ki mu je bila žena takoj povedala vse. Ple-mič se je močno razčastil, ker je imel Mihaela neizmerno rád, ter si v tem hipu ni mogel izmisliči ničesar.

"Ako ostane Kristina trdna," reče

in si drgne čelo, "pa je v tej stvari ni-moci ovirati."

"Kristina ostane trdna!" odgovori gospa stolnikova. "Kristina je bila zmerom tako."

Gospod stolnik pa reče:

"Kako li Mihaelu ni prišlo v glavo, da bi se bil zavaroval pred odhodom? Utegnilo bi se bilo zgoditi še huje; lahko bi mu bil kdo v tem pregovoril deklico..."

"Tedaj ne bi hotela iti v samostan," odgovori gospa stolnikova. "Saj je prosta!"

"Resnica!" reče stolnik.

Toda Zagloba se je že jelo svitati v glavo. Ako bi mu bila znana tajnost Kristinina v Volodijevskem, bi mu bilo vse takoj jasno. Toda brez tega je bilo težavnno umeti vse to, kar se je pripetilo. Toda Zaglobova bistromnost je jela prešinjati meglo ter si domišljati pravi vzrok Kristininega na-mena in obupa Volodijevskega.

Črez nekaj časa je bil že prepričan, da je bil Ketling vzrok temu, kar se je pripetilo. Njegovemu mnenju je bilo treba samo še zagotovila, zato je skle-nil oditi k Mihaelu in ga izprašati po-dronebit.

"Mihael!" se oglasi gospa stolnikova.

On pa, zroč s kalnimi očmi zdaj njo, zdaj zopet Zaglobo, reče naposled s strašnim glasom:

"Kaj, ali res kletev visi nad meno?"

"Imej Boga v srcu!" zakriči Zagloba.

Napot se ga je polastil nemir, ker si je domislil:

"V tem tiči mnogo dela. Hotel sem pripraviti medice za Barbkin v Mi-haelovo svatbo, toda ne vem, ali jima namesto medice nisem skuhal kleslega piva. Kaj, ako se Volodijevskemu vr-ne nekdanji sklep ter po Kristininem zgledu obleče meniško haljo?..."

Ob spominu na to je Zagloba izpre-litel mraz; pospešil je korake in kma-bil v Mihaelovi sobi.

Mali vitez je hodil po sobani kakor zver v kletki. Čelo je imel grozno na-gubano, oči kakor steklene. Trpel je neizmerno. Ugledavši Zagloba, zdaj-ci obstane pred njim, prekriža roke na prisih in zaklike:

"Povejte mi, prosim, kaj pomeni vse to?"

"Mihael!" odgovori Zagloba, "po-misli, koliko deklet stopi vsako leto v samostan. To je navadna stvar. Ne-

katerare gredo v samostan zoper voljo staršev, čes, da bo Jezus poleg njih, a kaj šele take, ki so proste..."

"Sedaj ni nikake tajnosti več!" za-kliče Mihael. "Ona ni več prosta, ker mi je pred odhodom obljuhila ljube-zen in roko."

"Aha!" odgovori Zagloba, "tega ni-nem vedel."

"Tako je!" pritrdi mali vitez.

"Morda se vda prigovarjanju?"

"Ne zmeni se več zame. Ni me ho-tele niti videti," reče Volodijevski ot-ožen. "Dan in noč sem hitel semkaj, a neče me niti videti. Kaj pa sem ji storil? Kakšni grehi me teže, da ne pre-preganja jeza božja, da me nosi vester kakor posušen list? Ena je umrla, dru-ga gre v samostan, obe mi je vzel Bog, ker sem izvestno preklet, ker je za vsa-kogar ljubezen, same zame ne."

Zagloba je strepetal v duši, da ne bi mal vitez, prevzet od žalosti, novič za-čel kleti kakor po smrti Anice Brzo-bogate. Da bi obrnil njegovu misl drugam, reče:

"Mihael, ne dvoji, da je tudi na tebi usmiljenost božja, zakaj te je greh.

Saj ne moreš vedeti, kaj te čaka junta.

Morda sama Kristina, ko se spomni tvoje osamelosti, izpremeni svoj na-men in ostane zvesta svoji obljubi. Si-ter pa, čuj Mihael, ali morda to ni tolažba, da ti ono golobovo vzame sam Bog, naš usmiljeni Oče, nego bi jo vzel posveten človek? Sam povej, ali ni to bolje?"

Mali vitez jame grozno migati z brki in škripati z zobmi; naposled pa zakriči z zamoklini glasom:

"Ej, ko bi bil to živ človek?... Ha!

Ko bi bil kje... Dokaj ljubše bi mi bo-lo to — ostala bi mi osveta..."

"Tako ti pa ostane molitev!" reče Zagloba. "Čuj me, stari prijatelj, za-kaj kaj boljšega ti ne nasvetuje nihče,

Morda pa Bog še vse izpremeni v do-bro. Jaz sam, to veš... sem ti že želel drugo, toda videc two bolest, čutim obenem s teboj ter bom s teboj vred prosil Boga, naj te potolaži in ti novič nakloni srce te trdrovatne gospodične."

Po teh besedah je bil Zagloba otirati solze, ki pa so bile res solze prijazno-sti in pomilovanja. Da je mogel, bi bil v tem hipu odpravil vse, kar je bil storil v ta namen, da je Kristino od-vračal, ter bi jo zopet privedel v na-ročje Volodijevskemu.

"Svetuješ, gospod, sedaj, na usmilje-nost božjo! Saj čujem povod na-krog, da ni nikogar pametnejšega od vas."

"Svetuje brez prestanka govore o moji glavi. Smeli bi mi že dati mir.

Kar se tiče sveta, sta dva: Ali naj Mihael vzame Barbko, ali pa naj Kristina izpremeni svoj namen. Saj namen še ni obvljuba!"

V tem se je vrnil Makoveški, ki mu je bila žena takoj povedala vse. Ple-mič se je močno razčastil, ker je imel Mihaela neizmerno rád, ter si v tem hipu ni mogel izmisliči ničesar.

"Ako ostane Kristina trdna," reče

Prepričan sem, da bo tako! Dolgčas ji je bilo, zato ji je prišel habit na misel. V samostan pojde, toda v tak, kjer boš zvoni v krst... Morda je res nekoli bolehnha ter nam je gorovila o-habit le zato, da nam je z milom zalila oči. Saj nisi tega slišal iz njenih ust in, ako Bog da, tudi ne začuješ kaj tak-kega. Ha, dogovorila sta si tajnost, in ona je ni hotela izdati — zato pa je to pesek v oči — pesek v oči! Res! To ni niti drugega nego ženska zvijača!"

Zaglobova besede so delovala na po-trto srce malega viteza kakor hladilen balzam; novič je stopila vanj nadeja, oči so se mu napolnile s solzami in da-lje časa ni mogel izpregovoriti besede. Šele ko je zatrli solze, se je zgru-dil Zaglobi v nekje v oči.

"Ko bi se rodilo mnogo takih prija-telev! Ali mislite, da bo tako, kakor

"Kako naj bi se motil? Bo tako, bo!

Ali mi moreš dokazati, da bi bil kdaj preroval napačno? Ali ne zaupa moji izkušenosti in moji bistroumnosti?"

"Ne morete si niti misliti, kako ljubim to gospodično. Ne da bi bil po-zabil ljubljeno pokojnico, zakaj vsak dan molim zanjo — toda tudi k tej mi je prispalo sreča kakor goba k drevesu. To je moja ljubezen! Koliko sem tam v oni travi mislil nanjo, zarana, zvečer in opoldne! Naposled sem jel govoriti sam s seboj, ker nisem imel tovara. Kakor Boga ljubim! Celo takrat, kadar mi je bilo treba preganjati Tatarje, sem še na konju mislil nanjo."

"Verjamem. Meni je od joka na neko deklico v mladosti iztekel oko, in akri mi izteklo popolnoma, pa se mi je prevleklo z mreno."

"Ne čudešte se, gospod. Pridem semkaj na vsa sapo in prva beseda, ki jo začujem, je samostan. Vendar pa še zaupam v prigovarjanje, v nje srce in besedo. Kakor ste rekli, gospod? Dobro je imeti na sebi habit — toda iz česa?"

"Toda ne seši iz človeške krivide..."

"Izvrstno rečeno. Da ni meni nikar prišla taka misev! V taboru bi mi bilo to za vedrilo. Nemir sicer nepre-stano tiči v meni, vsekakor pa ste mi vili tolažbo v srce. Dogovorila sva se pravite, da ohraniva vso stvar tajno in da je odvrnila pozornost od sebe. Še drug razlog ste povedali, toda ne morem se ga spomniti... S tem mi je izdatno odleglo."

"Pojd z menoj, ali pa dam semkaj pristopni vrč. To se prilega za na pot..."

Šla sta ter pila mnogo do pozne noči.

Drugi dan je oblekel Volodijevski najboljšo skunjko, napravil resen obraz, se oboril z vsemi razlogi, ki so mu samemu prišli v glavo in ki mu jih je podal Zagloba, in tako oborožen je pri-šel v obrednico, kjer so se navadno vse shajali k zajtrku. Samo Kristina še ni bila, pa tudi ona ni dala dolgo čakati nase. Komaj je mali vitez použil dve žlici hrane, so se odprla vrata, začul se je šestek suknje in deklica je stopila v sobo.

Prisia je urno, kakor da je padla skozi vrata. Licé je gorelo, trepalnice je imela povesené in na licu se je ji že zrcaliла zbegnost, odpornost in božjan. Približavši se Volodijevskemu, mu je podala obe roki, toda oči ni dvignila k njemu in ko ji je on je razvnet poljubljeni roke, je takoj obledela ter ga ni mogla pozdraviti niti z besedico.

Njegovo srce pa je bilo takoj pre-napolnjeno z ljubezijo, nemirom in navdušenostjo, ko je gledal njeni ne-živo lice, ki se je izpreminjal kakor čudovita slika. Gledaje nje šibko, kra-sno postavo, od katere se je še odbija-ta toplota nedavneg sna, in na to za-drege in bojanja, ki se je zrcali na licu, je bil ves zbegnan. "Naj